

VARJUPAIKADE MTÜ

HAARA KAASA
TASUTA

KÄÄPA AILI

VARJUPAIKADE MTÜ TÄITSA OMA AJAKIRI

esimene 2024 (nr 35)

SELLES NUMBRIS:

- kolmekäpälisest maailmarändurist
- loomadesse investeerimisest
- uue varjupaiga avamisest
- meie inimestest ja paljust muust

Dr. STERN

PREMIUM TÄISSÖÖT KOERTELE

-20%

PÜSIKLIENDILE
KOGU KAUP
LISAKS

-15%

SOODSAM!

Valmistatud
värskest ja
külmutamata
toorainest.

Pakkumine kehtib 11.04-11.05.2024 Dr.Stern e-poes
www.drstern.ee kasutades sooduskoodi: **KÄPAALL**

Hea lugeja!

Sa loed ajakirja Käpa All aasta esimest numbrit, mis on välja kujunenud justkui Varjupaikade MTÜ aastaraamatuks. Vaatame aastale tagasi, et tunda rõõmu loomade üle, keda oleme aidanud ning mõtleme tulevikule, et teha plaane, kuidas meie asukate heaolu ja elutingimusi veelgi parandada. Üheskoos aitasime 2023. aastal koju 2029 looma. Suutsime seda teha vaid tänu headele toetajatele, annetajatele ja kaasaelajatele. Selle eest oleme ääretult tänulikud!

Käesolevas numbris räägime kõigest sellest, mis toimus meie ühingu, milliseid investeeringuid loomade heaks tegime ja kuidas tuleme toime keerulistel aegadel.

Otse loomulikult toome Sinuni ka loomalood, mis on tõelised pisarakiskujad. Saad lugeda näiteks kolmekäpalisest koerast Jürist, kes vaatamata elus ette tulnud raskustele leidis endale maailma parima perenaise. Koerast on nüüd saanud matkasell ja maailmarändur ning üheskoos omanikuga on nad reisinud juba 20 riigis! Lisaks räägime endisest varjupaiga asukast kass Sabast ja tema vahvatest tegemistest uues kodus.

Mõnusat lugemist!

Foto: Varjupaikade MTÜ

ANNI ANETE MÕISAMAA
Käpa All vastutav toimetaja

Käpa All on Varjupaikade MTÜ ajakiri, mis ilmub kolm korda aastas. Ajakiri levib elektrooniliselt ja piiratud koguses tasuta jagatavana paberandjal.

Liitu uudiskirja saajatega meie kodulehel varjupaik.ee

Annetustelefonid (kuula kõne lõpuni)

900 7000 – 5 eur, **900 7110** – 10 eur, **900 7125** – 25 eur

Väljaandja Varjupaikade MTÜ, tegevjuht Anneli Matsi, tel 5386 9060

Tiraaž 1500 eksemplari

Väljaandmine toimub vabatahtlike ja sponsorite kaasabil

Põgus sissevaade

Me elame äreval ajal	4
Investeeringute loomade heaolusse	6
Aasta 2023 meie võrgustikus	8
Siin me oleme ehk Saaremaa varjupaiga avamine	17
Jüri lugu: Varjupaigakoerast maailmaränduriks	20
Nadežda Sedova: „Koertele võiks varjupaigast jääda ilus mälestus“	23
Anna mulle euro ja ma toon sulle 12,5*	26
Vabatahtlike aasta 2023	29
Varjupaikade MTÜ aasta vabatahtlik Marina Gromova	32
Kuidas meil asjad käivad	34
Tallinna Pae gümnaasium – 2023. aasta loomasõbralik kool	38

Käpa All väljaandmist toetab

Your Pet, Our Passion.®

Meie infokanalid

www.varjupaik.ee

Varjupaikade MTÜ

info@varjupaik.ee

@varjupaikademy

Lugejakirju lemmikloomateemadel ootame aadressil anni.moisamaa@varjupaik.ee

Kaanel Tallinna loomade varjupaiga endine hoolealune Uma
Kaanel autor Alvar Haug

Vastutav toimetaja Anni Anete Mõisamaa
Toimetused Anneli Matsi, Marika Algepeos, Agne Astel-Rankla
Keeletoimetajad Sigrid Sünd, Tiina Tanner
Reklaamimüük Agne Astel-Rankla
Kujundus Mandariin OÜ, www.mandariin.ee

Me elame äreval ajal

Ma kirjutan neid ridu 24. veebruari hommikul – Eesti riigi sünnipäeval.

Meel võiks olla rahul ja rõõmus, kuid nii, nagu on hall veebruarikuu taevas, varjutavad rõõmu muremõtted. Et jagatud mure on pool muret, siis saavad seekord mõtted ka kirja pandud. Ma tean, et lugejate ette jõuavad need read hiljem, kuid teema on ajatu ja ärevus ei kao.

Maailm on muutunud. Meid on tabanud lühikeste vahedega mitu kriisi. Koroonapandeemia algas 2020. aastal ja kaks aastat tagasi lõikas vaheda noaga meie teadvusesse, et algas sõda siin üsna meie külje all. Me ei osanud 21. sajandil sellist asja ette kujutadaagi.

Mäletan, kui olin laps, siis ma reaalselt kartsin sõda ja see tunne on mul meeles. Nõukogude propaganda ja hirmutamistaktika tegid hästi oma tööd. Pikka aega on mind sellest tundest säästetud, kuid nüüd siis jälle. Mitte midagi siin maailmas ei ole iseenesestmõistetav – ei elu, ei rahu.

Kõik meie ümber muutub väga kiiresti ja tasakaal on kadunud – ebastabiilsus ja sõjahirm, lisaks ei ole majanduses asjad kiita. Inimeste hakkama saamine ja loomade heaolu on otseses seoses. Kui inimesed jäävad hätta, jäävad hätta ka loomad, kes elavad inimestega koos.

Et Varjupaikade MTÜ seisab lemmikloomade eest, siis muretseme just nende käekäigu pärast. Lemmikloomapidamise kultuuriga ja soovimatute pesakondade ennetamisega on Eestis jätkuvalt halvasti. Kehvad on lood inimeste teadmisega lemmikloomade pidamisest ja nende heaolu tagamisest, loomade vajadustest ja nende täitmisest. Jätkuvalt peame rääkima sellest, et loom ei ole iluasi ja looma perre võtmine ei tohi olla emotsiooniootsus. Järjest rohkem jõuab meieni palveid võtta varjupaika loom, kellel tegelikult on kodu olemas. Sage dane põhjus ei ole isegi mitte majanduslik, vaid öeldakse, et ma ei saa temaga hakkama, loom on probleemne. Võtad looma, võtad vastutuse – ja sellele tuleb mõelda enne looma võtmist. Endale tuleb selgeks teha, kas mu teadmised ja oskused on piisavad ning kas ma olen valmis õppima koos loomaga, sest see on vältimatu. Loom tuleb perre täispaketina kõikide oma rõõmude, murede ja valudega. Tasub kaaluda, kus kohast loom võtta ja millist tuge pakutakse pärast, kui ollakse juba loomaomanik.

Varjupaikade MTÜ võtab vastutuse nende loomade ees, kes on sattunud hulkuma ja kes meie varjupaikadesse satuvad. Anname neile ajutises peatuspaigas parima hoolitsuse ja aitame uutesse kodudesse. Ka perekondade taasühendamise on selle kõrval oluline, kui ainult kõik loomaomanikud mõistaks kiibistamise tähtsust. Meie juurest uude koju läinud loomadel hoiame käppa kogu elu jooksul. Kui inimene jääb hätta, siis me tuleme appi, tuleb ainult meile teada anda, et abi vajatakse.

Loodan jätkuvalt, et edasi tegutsedes muutub loomade olukord Eestis paremaks, kas või kui muutused tulevad tibusammudega. Loodan jätkuvalt, et ka ärevaltel aegadel jätkub inimestel head tahet aidata endast nõrgemaid. Teie abiga ja üheskoos, kallid Eesti inimesed, suudame ulatada abikäe meie karvastele sõpradele, kes on jäänud koduta. Aitäh, Eesti ja Eesti inimesed, et te olemas olete!

Parema Eesti eest!

Anneli Matsi

Varjupaikade MTÜ tegevjuht

HOOLIV OMANIK! TERVE LEMMIK!

TABLETID ON LIHA LÖHNA JA MAITSEGA!

**KÄSIMÜÜGIRAVIM SISEPARASITOOSIDE
ENNETAMISEKS JA TÕRJEKS KOERTEL!**

ENAMLEVINUD PARASIITIDE TÕRJEKS

Giardia

Paeluss

Kidaussid

Piugussid

Ümarussid

Drontal® DOG FLAVOUR

febanteel, püranteel, prasikvanteel

USSITÕRJE SAGEDUS

KORD KVARTALIS

Ainult veterinaarseks kasutamiseks. Tähelepanu! Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendis olevat infolehte. Kaebuste püsimise korral või ravimi kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu loomaarstiga. Täiendav informatsioon on saadaval müügiloa hoidja esindusest: OÜ Zoovetvaru, Uusaru 5, Saue 76505. Tel. 800 9000, www.zoovet.ee

Investeeringe loomade heaolusse

Varjupaikade pidamisel teeme kõik endast oleneva, et loomadel kulgeks see vahepealne eluetapp võimalikult mugavalt. Igal aastal investeerime loomade heaolusse ja nii ei erinenud eelmine aasta teistest, kirjutab Varjupaikade MTÜ tegevjuht Anneli Matsi.

Varjupaikade pidamisest

Kas te kujutate ette olukorda, kus kiirabi päästab inimesi, aga ei ole haiglat, kuhu inimene paigutada? Ilmselt mitte. Selleks, et aidata võimalikult palju ja laiahaardeliselt hulkuma sattunud loomi, oleme asunud pidama kohalikke varjupaiku. Seda nüüd siis juba seitsmes asupaigas. Kohaliku varjupaiga tegutsemispiirkond võib hõlmata kogu maakonda nagu näiteks Pärnumaa ja Viljandimaa. Mõnes maakonnas piirdub tegevus konkreetse valla või linna territooriumiga nagu näiteks Saaremaa vald või Tallinna linn. Kohalike omavalitsuste partneriteks saame riigihangetel osale-

misega. Riigihanke võitmise tulemusena sõlmime lepingu kohaliku omavalitsuse või mitmega, kui on tegu ühishankega. Lepingu alusel võtame enda kanda seadusest tuleneva omavalitsuse kohustuse tegeleda hulkuvate loomadega. Lepingu võtame ka vastutuse. Tihti öeldakse, et leping ei kohusta pidama loomi üle 14 päeva. Jah, siis lõpeb kohaliku omavalitsuse kohustus ja 15ndast päevast asume täitma oma ühingu missiooni, visiooni ja eesmärgi. Meie ülim soov on, et lemmikloomad elaksid vastutustundlikes peredes ja meie otsime kodututele uued kodud ning varjupaik on loomale ajutiseks peatuspaigaks. Mida kiiremini suudame loomadele uued pered leida, seda parem.

Hangetest ja annetajatest

2023. aastal toimus 8 suuremat või väiksemat kohaliku omavalitsuse hanget, milles esitasime pakkumised. Pakkumist tehes arvestame alati, mis on varjupaiga pidamisel omavalitsuse

rahaline osa ja mis on loomade ülalpidamine alates 15ndast päevast, mida katame annetustest. Just annetajad on võtmeisikud, et saame loomadele pakku peavarju rohkem kui 14 päeva, et saame anda neile parima hoolitsuse ja tasuda nende veterinaarteenuste eest, mis omavalitsuse kohustuste hulka ei kuulu. Ainult tänu annetajatele saame parendada loomade pidamistingimusi, sest on omavalitsusi, kes ise sellesse ei panusta. Tasapisi tuleb juurde neid omavalitsusi, mis on ehitanud või kohendanud mõne hoone loomade varjupaigaks, kuid siis saab jaks otsa ja varjupaiga haldajalt oodatakse varjupaiga sisustamist.

Selleks, et tagada karantiinis peetavate kasside bioturvalisus, oleme kasutusele võtnud roostevabast terasest kahekambrilised karantiinipuud - üks selline puu maksab üle tuhande euro.

Selleks, et me saaks hakata täitma Pärnu Omavalitsuste liidu poolt ehitatud uues majas hankelepingut ehk siis

hakata sinna kasse paigutama, ostsime mainitud puure 35 724 euro eest ja soetasime loomade pesuks spetsiaalse vani 1 500 euro eest. Saaremaa varjupaiga karantiinipuuridesse investeerisime 24 497 eurot. Kuigi Viljandis tegutseme vanas majas, siis ka sealsed kassid vajavad paremaid tingimusi ja investeringu suurus kaasaegsetesse ja nõuetele vastavatesse puuridesse oli 29 673 eurot. Kokku oli investeringu suurus 91 394 eurot.

Mis liigub, see kulub

2023. aasta lõpus hakkas selgeks saama, et meie autopark hakkab väsima. Et loomadel ja töötajatel oleks turvaline, siis peavad väljakutsetel käimiseks ja loomade transportimiseks olema korralikud autod. Soetasime uued autod Tallinnasse ja Saaremaale kokku 21 600 euro eest. Samuti vajavad väljavahetamist Läänemaa, Valga, Viljandi ja Võru autod. Me ei suuda osta uusi autosid, kuid katsume valida optimaalseimad variandid - jälgime läbisõitu, auto vanust ja ökonoomsust. Uuendusringi ootavad ka muud töövahendid ja kuna need on erialaspetsiifilised, siis nõuab see investeringut. Ühingus on tööl viis loomaarsti ja ka

nemad vajavad töö tegemiseks paremaid vahendeid. Planeerime veterinaarriasse panustada, et meil oleks rohkem võimekust varjupaigas kohapeal loomi aidata, sest loomakliinikud on alatihti ülekoormatud. Loomulikult panustavad meie loomaarstid ka sellesse, et ei sünniks uusi soovimatuid pesakondi ja nii on meie juurest uutesse kodusse minevad loomad vastavalt soole steriliseeritud või kastreeritud.

Panustamisest ja toetamisest

2023. aastal sai ühing vähem tulu kui 2022. aastal, kuid suutsime ka veidi kokkuhoidlikumalt toimetada. Samas kasvas investeringute maht pea kaks korda. Kui 2022. aastal investeerisime loomade heolusse u 67 000 eurot, siis 2023. aastal oli see summa kokku 113 000 eurot. Kui 2022. aastal oli annetuste osakaal meie tuludes 41%, siis 2023. aastal oli see 43,2%.

Me teeme seda, mida on vaja teha, et loomadel saaks parem. Lisaks koduta loomadele saavad meie juurest abi ka need loomad, kelle omanike elus on juhtunud midagi sellist, et nad ei saa enam oma looma eest hoolitseda. Meie juurde jõuavad ka väärkoheldud loomad, kelles hakkame taastama usaldust inimesoo vastu.

Me ei jää ootama, et keegi teeks midagi meie asemel. Me julgeme mõelda ja tegutseda

suurelt, sest meie selja taga on suur toetajaskond ja me oleme igati altid koostöö suhtes, mis aitab loomi.

Meie usume oma visiooni, missiooni ja eesmärkide täitmisesse - sellese, milleks Varjupaikade MTÜ on ellu kutsunud. Soovime olla ühinguna ja loomade aitamisel aina paremad. Arename ja õpime iga päev. Meile annab tuge teadmine, et on väga, väga palju inimesi, kes usuvad meisse ja meie tegevusse lemmikloomade aitamisel. Aitäh kõikidele panustajatele!

Tihti öeldakse, et leping ei kohusta pidama loomi üle 14 päeva. Jah, siis lõpeb kohaliku omavalitsuse kohustus ja 15ndast päevast asume täitma oma ühingu missiooni, visiooni ja eesmärgi. Meie ülim soov on, et lemmikloomad elaksid vastutustundlikes peredes ja meie otsime kodututele uued kodud.

2023. aasta numbrites

- lepingulised tasud (49%)
- annetused (43%)
- loomade loovutus (6%)
- muu (2%)

- tööjõukulu koos tööjõumaksudega (56%)
- loomade hooldus- ja veterinaarkulud (18%)
- varjupaikade pidamisega seotud tegevuskulud (18%)
- kommunaalkulud (6%)
- transport (2%)

Aasta
2023
meie võrgustikus

LOOMADE HEAOLU KESKUS

Möödunud aastal otsisime uue kodu 64 kassile, kirjutab Varjupaikade MTÜ Loomade heaolu keskuse juhataja Triinu Priks.

Loomi hoida ja nende eest hoolt kanda saime vaid tänu meie lahketele annetajatele. Aasta jooksul tegime 66 vaktsineerimist, kiibistasime 23 ja steriliseerisime või kastreerisime 74 kassi.

Aastale tagasi vaadates meenuvad mulle vaid rõõmsad seigad. Tegelikult saame me ju kõige üle rõõmu tunda. Ka selle üle, et kurb on möödas. Eriliselt jäid meelde just need kassid, kes tulid meile õppima inimesega läbi saamist ja lõpetasid kuldmedaliga ehk susisejatest said painorijad ja leidsid uue kodu.

Võib öelda, et aasta möödus edukalt, kuna saime uude koju saata väga palju kasse. Tore on ka see, et kassivõtjad ei ole ainult kohalikud inimesed, vaid meieni jõutakse Eestimaa eri ots- test. Samuti ka Soomest. Heategudest

meenub esimesena kindlasti Puidukoda OÜ pelletiannetused, mis on meile tõeliselt suur abi ja aitab kulusid kokku hoida. Tänu sellele ei pidanud me 2023. aastal kordagi kasside liivakasti täitmiseks pelletteid ise soetama.

Uuelt aastalt loodan, et saame hakata keskust laiendama ja leiame veel rohkematele loomadele uued kodud!

Eriline Luna

Kass Luna saabus Loomade heaolu keskusesse ilma silmamunata. Me ei tea, mis oli temaga minevikus juhtunud ja miks tal ühte silma ei olnud. Et vältida põletiku teket silmas, otsustas silmaarst kassi silmaava kinni õmmelda. Siis selgus aga tõsiasi, et Luna tervis ei kannata rohkem narkoosi. See tähendas aga seda, et steriliseerimise protseduur jäi kassil tegemata ja kui tulevikus peaks kass vajama selliseid protseduure, mis eeldavad narkoosi, ei oleks see tema puhul kahjuks võimalik. Loomulikult püüdsime kassile uut kodu otsida, aga sisimas juba valmistusime selleks, et tema eripärade tõttu jääbki ta meie alaliseks asukaks. Siiski sünnib imesid ja möödunud aasta sügisel võttis Luna ette kodutee.

Luna liitumisest uue perega on varsti möödas pool aastat. Juba peale esimest päeva uues kodus arvas ta, et tal pole rohkem aega harjumiseks vaja ning hakkas aktiivselt ringi uudistama. Praeguseks tunneb ta end juba väga koduselt ning on üks ideaalne kass, kes kõigiga klappib ning mitte ühegi asja ees risti ette ei löö! Olgu see siis küünteõhk, pesemine või tableti andmine - Luna jaoks ei ole need probleemiks. On ka üsna tavapärane, et ta mööda palkseina lae alla ronib või vett täis vanni äärel uudistab, hoolimata asjaolust, et tal on õnnestunud kaks korda ka sinna vette maanduda ning mõned korrad on supelnud ka tualetipotis. Lisaks jookseb ta alati esimesena kohale kui panna dušist vesi jooksmas või kui avastab, et keegi pesumasinat tühjendab - siis peab ta enda ülesandeks kontrollida ega mõni sokk juhuslikult maha ei jäänud. Sokkide vastu on tal eriti suur armastus, neid käib ta mööda maja kokku kogumas, ka sahtlitest, ning oma kollektsiooni on ta esitlemiseks paigutanud kontorilaua alla.

Lisaks sellele on Luna veendunud, et kui klaasis on vesi, siis peab see klaas kindlasti kummuli olema ning et puhas joogivesi on ülehinnatud - parim vesi on ikka selles lombis, mis on jäänud nõudepesemisest kraanikaussi.

Meil on hea meel, et vaatamata takistustele on see eriline kass leidnud endale kodu, kus temast tõeliselt hoolitakse. Suur aitäh Luna uuele perele!

LÄÄNEMAA

Arglik Saara leidis oma inimese

Argliku Saara seiklused said alguse, kui ta pani kodust jooksu. Saara omanik teavitas sellest ka varjupaika ning meie inimesed asusid kassi püüdma. Hirmunud kassi püüdmine on aga väga keeruline ja nii redutas Saara kuu aega õues enne, kui end kätte andis. Paraku oli Saara omanik selle aja juba uue kassi võtnud ning Saara vastu enam huvi ei tundnud. Nii kolis Saara varjupaiga hoole alla ja hakkas uut kodu otsima.

Varjupaigas hoidis Saara pigem omaette, iseloomult oli ta eraklik ning inimesega kontakti ei otsinud, välja arvatud siis, kui parasjagu oli kätte jõudnud söögiaeg. Tänu oma uudishimulikkusele lootsime, et ehk on võimalus, et Saara muutub julgemaks ja sotsiaalsemaks ning leiab lõpuks ka päris oma kodu. Oma inimestega olid edusammud nähtavad, kuid kui võõras inimene tuli kassituba küllastama, siis hoidis Saara ikka omaette ja küllastajaga kontakti ei otsinud. Nii kestiski Saara koduootus üle kahe aasta. Detsembris, vahetult enne jõule, leidis aset tõeline jõuluime - Saara kolis päris oma koju.

Saara uue omaniku sõnul on tegemist väga tubli kassiga ja ta käitub uues kodus hästi. Meil on väga hea meel, et Saarale anti võimalus ja et leidub inimesi, kes ei lase end heidutada kassi pelglikust iseloomust!

Möödunud aastal otsisime uue kodu 96 kassile ja 2 koerale, kirjutab Varjupaikade MTÜ Läänemaa loomade varjupaiga juhataja Helina Alp.

Tagasi koju aitasime 5 koera ja 2 kassi, käisime 82 väljakutsel, tegime 214 vaksineerimist, kiibistasime 123 looma, steriliseerisime või kastreerisime 74 looma.

Eelmisest aastast jäi kõige enam meelde see, kuidas kogukond tuli kokku ja inimesed tulid lahkelt appi, et saaksime kassidele kauaoodatud väliaedikud rajada. Tänu puiduettevõtte AS Nordic Lumber heasüdamlikule kollektiivile saime aediku ehitamiseks vajaliku puitmaterjali. Muud ehitusmaterjalid saime samuti tänu loomasõbralikele annetajatele. Oleme väga tänulikud ka kahele kuldsete kätega vabatahtlikule töömehele, kes aedikud viie päevaga valmis ehitasid. Ka meie hiirekuningad on väga

Fotod: Agne Astel-Ranka, Oskar Kaddaksoo

tänulikud, et saavad aega veeta värskes õhus ja päikese käes peesitades!

Eelmine aasta möödus meie varjupaigas üldiselt stabiilselt - kasse tuli sisse ja liikus välja enam-vähem sama palju kui eelnevatel aastatel. Pingutama ikka loomade heaolu nimel edasi ja proovime ka sel aastal meie tingimusi siin Läänemaal veelgi parandada ja varjupaika laiendada.

PÄRNU

Möödunud aastal otsisime uue kodu 169 kassile, 19 koerale ja 1 meriseale, kirjutab hetkel lapsehoolduspuhkusel olev Varjupaikade MTÜ Pärnu loomade varjupaiga juhataja Seyle Juss.

Tagasi koju aitasime 55 kassi ja 43 koera, käisime 298 väljakutsel, tegime 777 vaksineerimist, kiibistasime 234 looma, steriliseerisime või kastreerisime 177 looma.

Möödunud aastal puhusid meil varjupaigas täiesti uued tuuled. Oli palju põhjust rõõmustamiseks, sest Pärnumaa omavalitsuste liit otsustas ehitada uue kauaoodatud varjupaigahoone. Hoone valmis sügisel ja lõpuks on loomadel ning töötajatel kaasaegsed tingimused. Sellist ühist tegutsemist tasuks eeskujuks võtta ka teistel maakondadel.

Seoses uue hoone ehitusega oli eelmine aasta meil ka väga raske. Kuna tegutsesime ehituse ajal ajutisel pinnal ehk soojakutes, pidime olema leidlikud, et tulla toime kitsamates ja tagasihoidlikumates tingimustes. Loomi oli palju ja pidime looma kõigile neile hea elukeskkonna. Aga tulime toime ja

olime väga õnnelikud, kui aasta lõpul saime alustada tööd uues majas.. Nüüd on meie hoolealustel rohkem ruumi ja ka töötajatel paremad töötingimused. Suur aitäh selle eest Pärnumaa omavalitsuste liidule!

Uuel aastal oleme tänulikud ja ootame jätkuvalt lahkete loomasõbralike inimeste abi. Vajame nii hoiukodusid, kes aitavad keerulise minevikuga loomadel taastuda, kui ka annetajaid. Annetustel on erilisel suur ja oluline roll, et saaksime teha vajalikud protseduurid uude koju minekuks loomadele, kellele 14 päeva jooksul ei ole vana omanik järele tulnud.

Simba kolis Itaaliasse

Simba on kassipoeg, kes on kõikidele varjupaigatöötajatele väga tugeva mälestuse jätnud. Ta saabus meie hoole alla tõsise nägemispuudulikkusega, olles 90% pime. Me ei tea täpselt, mida kassipoeg oli pidanud läbi elama, aga keerulisest olukorrast hoolimata oli ta väga elurõõmus ja hell kassipoeg. Imeline kass, kes võlus kõiki oma olekuga.

Siiski ei olnud talle lihtne kodu leida, kuna inimesed kartsid, et pimedaga hakkaks elu olema väga keeruline. Varjupaigas oli parajasti tööl Ukrainas sõjapõgenik Liudmyla ja ääretult suur oli meie rõõm, kui ta teatas, et soovib Simbale kodu pakkuda. Uue pere teised loomad võtsid väikese Simba esimese päeva jooksul omaks ja juba üsna pea magas ta teise kassi kaisus.

Tema uue perenaise sõnul on Simba väga mänguhimuline ja uudishimulik ning tema nägemisprobleem ei häiri teda karvavõrdki - Simba mängib ja mürgeldab nagu üks korralik kass seda tegema peabki.

Ühel hetkel otsustas Liudmyla pere koos kõigi oma karvajalgadega Itaaliasse kolida ja hiljuti saime Itaaliast teate, et kõik on väga hästi, Simba on sirgunud tubliks noormeheks ning kõik hoiavad ja armastavad teda!

TALLINN

Bruno uus algus

Bruno toodi varjupaika kolme aasta eest detsembris. Siis oli ta kutsikaohu koer, kes sõna ei kuulanud, paigal ei püsinud ning mänguliselt õrn naksamine võis tema puhul üle minna hammustamiseks.

Aeg möödus ja Bruno püsis varjupaigas kindlamalt kui Vana Toomas raekoja tornis. Osavad fotograafid tegid temast uusi fotoseeriaid, tema pilt ilutses meie ajakirjas ja kalendris ning tema tutvustav tekst kodulehel lihviti võimalikult apetiitseks.

Bruno ei teadnud sellest midagi. Tema ribastas umbes hektari jagu alapanu tekke, kaevas jooksuaedikusse üha sügavamaid auke ning kui aega sai, siis peletas ära mõne harva huvilise, kes kaalus talle kodu pakkumist. Ühel maikuu päeval aga ilmusid varjupaika huvilised ja nii oligi Bruno autos, vuras oma uue kodu poole ja varjupaigas hingati ärevalt sisse - kas ehk läheb õnneks?!

Varjupaigas hoiti hinge kinni täpselt seitse kuud. 28. detsembril hingasime esimest korda välja, sest oma sünnipäeval tuli Bruno külla! Ilmselgelt tundis ta kogu seltskonna ära ja nuias mõned kiired patsutused, kuid seejärel sättis end pererahva selja taha ootama, et millal jälle koju saab.

Pererahva jutust selgus, et nende plaani „temast tuleb peamiselt õuekoer oma aediku ja kuudiga“ lasi Bruno nobedalt auklikuks. Kasutusele tuli Bruno plaan „olen peamiselt toakoer, pooleldi ka sülekoer.“

Paistab, et lõpuks on Bruno, koos kõige oma keeruka loomuga, leidnud päris oma inimesed, kes omakorda on leidnud just selle ainuõige, alatihti energiast pakatava pereliikme.

Möödunud aastal otsisime uue kodu 319 kassile, 57 koerale ja 117 pisiloomale, kirjutab Varjupaikade MTÜ Tallinna loomade varjupaiga juhataja Anneli Sokolov.

Tagasi koju aitasime 115 kassi, 139 koera ja 1 papagoi, käisime 1220 väljakutsel, tegime 527 vaksineerimist, kiibistasime 322 looma, steriliseerisime või kastreerisime 191 looma.

2023. aastale tagasi vaadates meenub palju positiivseid ja armsaid seiku. Kõige eredamalt on loomulikult mees loomade kojumineku lood. Näiteks sattus meie hoole alla hulkurkass Toots, kes oli kiibistatud ja omanikuga ühendust võttes selgus tõsiasi, et kass oli kaheksa aastat kadunud olnud. Šokis omanik tuli kohe kassile järele ja viis ta pärast kõiki neid aastaid koju tagasi.

Väga hea sõnaga meenutame ka meie vabatahtlikku Andrest, kes panustas igapäevaselt varjupaigas enda aega ning oli alati olemas ja tegi absoluutselt kõike, mis vaja. Kuna Andrest olid eesootamas järgmised väljakutsed, suundus ta välismaale, kuid meie oleme ääretult tänulikud selle aja eest, mida ta meie loomade heaks panustas.

Muidugi ei saa me üle ega ümber Tallinna linna korraldatud kassitubade remondist - meie kassitoad said värske ilme ja remonti tehes kasutati materjale, mida on lihtsam desinfitseerida. Ikka ja jälle saame kinnitust, et Tallinna linnale läheb loomade heaolu päriselt korda.

Aasta möödus meil valdavalt hästi ja stabiilselt. Palju rõõmu tõi väga hea loomade liikumine, mis toimub vaid tänu suurepärasele tiimitööle. Ja muidugi loodame, et meie tiim püsib sama tugev ja koostööaldis ning et kõik sujuks sama mõnusalt kui eelmine aasta või ehk isegi veel paremini!

VALGA

Möödunud aastal otsisime uue kodu 126 kassile ja 29 koerale, kirjutab Varjupaikade MTÜ Valga loomade varjupaiga juhataja Jana Juhkam.

Tagasi koju aitasime 37 koera ja 11 kassi, käisime 290 väljakutsel, tegime 316 vaksineerimist, kiibistasime 186 looma, steriliseerisime või kastreerisime 141 looma.

Aastale tagasi vaadates meenub palju lahkeid ja häid inimesi, kes pöördusid meie poole sooviga aidata. Eriliselt on aga meeles annetus, mis saabus kohale rongiga. Nimelt soovis Elroni kollektiiv meie hoolealustele heateo teha ja nii koguti üheskoos 250 eurot ning soetati meie loomadele head-paremat ja vajalikku. Oleme alati väga tänulikud neile, kes märkavad koduta loomi ja soovivad anda enda panuse nende aitamisel. Koos suudame me alati rohkem!

Kahjuks on koduta ja hüljatud loomi endiselt palju ja loomade arvukus varjupaigas ei vähene. Kui enamasti tegeleme hüljatud kassidega, siis eelmisel aastal

tuli meie hoole alla ka mitu erinevat kutsikapesakonda. Hea uudis oli aga see, et nad kõik leidsid endale üsna kiiresti uued kodud.

Ja loomulikult ei saa me üle ega ümber meie tublidest ja aktiivsetest vabatahtlikest, kes panustavad üle Eesti kõige rohkem aega. Eriti hea meel on selle üle, et meie vabatahtlik Marina Gromova pälvis Varjupaikade MTÜ 2023. aasta vabatahtliku tiitli. Me oleme rõõmsad, et meid ümbritsevad head ja hoolivad inimesed!

Krutskeid täis Viski

Koer Pepa sattus elu keerdkäikude tõttu elama väga halbadesse kättesse. Nimelt elas ta inimeste juures, kes ei suhtunud koera kui pereliikmesse ja nii veetis Pepa kutsikapõlvest alates enda päevad üksinda keti otsas konutades. Kuna koeral oli seljale tekkinud suur karvutu laik, võime eeldada, et ka vajalikku arstiabi ei olnud talle osutatud. Õnneks saabus koer meie hoole alla ja saime hakata teda koheselt ravima. Läbielamistest hoolimata osutus Pepa vahvaks, sõbralikuks ja elurõõmsaks koeraks.

Juba peagi võttis Pepa ette kodutee Viljandisse ja sai ka uue nime - Viski. Tema uus perenaine kirjeldab koera kui ägedat energiapommi. Viskil läheb uues kodus väga hästi, ta käib kord kvartalis groomingus ja sõbrustab naabritega.

Viski on ka parajalt krutskeid täis - esimesel võimalusel ronis ta sauna katusele ja lasi sealt koos lumega teisele poole liugu ning läks põnevusega Viljandit avastama. Õnneks sai omanik varjupaigast kõne ja juba peagi oli koer turvaliselt kodus tagasi.

Sisseelamisperioodil läks hukka ka mitu paari jalanõusid ja inimestega suhtlemine käis põhiliselt nende näo kõrguselt. Aga õnneks sai Viski uuest kodukorrast kiiresti aru ning rohkem pole võimalust põgenemiseks otsinud. Samuti ei hüppa ta enam ammu üles ega näri jalanõusid.

Vaatamata sellele, et eelmises kodus ei olnud keegi temaga rihmas jalutanud, on Viskist saanud ideaalne jalutuskoer!

Teemu leidis kauaoodatud kodu

Kui Teemu tänavalt leiti ning Viljandi varjupaika sattus, oli see mõmmiku välimusega koer ülimalt arg. Ta peitis end oma pesa nurka ja ei pistnud isegi nina välja. Ei ole teada, mida Teemu oli pidanud varem üle elama, aga koheselt sai selgeks, et inimesi ta mingil põhjusel ei usalda.

Võttis paar kuud aega, kuid lõpuks hakkas Teemu end varjupaigatöötajatele avama. Ilmselt mõistis ta, et inimesed ei olegi nii kurjad - nad käivad toitu andmas, pesa koristamas ning nende kavatsused on tegelikult head. Ajaga muutus see vahva koer aina julgemaks ja aktiivsemaks, aga siiski ei olnud tal mitte ühtki huvilist.

Varjupaikade MTÜ alla kuulub kaheksa asukohta üle Eesti ja teeme omavahel tihedat koostööd. Nii võttis Tallinna varjupaik Teemu enda hoole alla, lootuses, et pealinnas on tal uue kodu leidmiseks paremad šansid. Ligi pool aastat viibis ta Tallinna varjupaiga hoole all ja detsembrikuus sündis täielik jõuluime! Teemu leidis päris oma inimesed hoopis Soomes ning sai jõulud vastu võtta juba uues kodus.

“Teemu on saanud palju uusi sõpru ja juba harjunud koduse elu ja kaisutamiselega. Hirved ja jänesed pakuvad talle ka huvi. Lisaks meeldib Teemule lumes püherdada!” räägib tema uus perenaine Johanna.

VILJANDI

Möödunud aastal otsisime uue kodu 252 kassile ja 100 koerale, kirjutab Varjupaikade MTÜ Viljandi loomade varjupaiga juhataja Siiri Mängli.

Tagasi koju aitasime 64 koera, 15 kassi ja 2 pisilooma, käisime 421 väljakutsel, tegime 1211 vaksineerimist, kiibistasime 473 looma, steriliseerisime või kastreerisime 327 looma.

Möödunud aasta meie varjupaigas oli toimekas ja kindlasti ka natuke raske. Loomade, eriti kasside, arv varjupaigas on olnud kõrge ja endiselt saabub meie hoole alla poolmetsikuid kolooniakasse. Keeruliseks teeb asja ka see, et varjupaigahoone on lagunenu ja kohati ei pea sooja. Seega peame loomade elamistingimuste loomisel olema leidlikud. Küll aga on kuulda olnud, et Viljandimaa omavalitsuste ühiselt rajatav loomade varjupaik sai riigilt toetust ning kui ehitusprojekti eksperitiis on valminud, saab linnavalitsus, kes projekti veab, asuda ehitajat otsima. Meie jaoks on see suurepärane ja kauaoodatud uudis. Sellelt aastalt ootamegi kõige enam seda, et varjupaiga

Fotod: Agne Astel-Rankla, Varjupaikade MTÜ

uue hoone ehitus saaks alata ning et nii loomadele kui ka varjupaigatöötajatele saaksid paremad tingimused.

Positiivne on see, et lõpuks on meil varjupaigas olemas päris oma veterinaar ja see teeb loomade abistamise hulga tõhusamaks. Rõõmsaks teeb ka asjaolu, et endiselt on meie ümber loomasõbralikke inimesi ja ettevõtteid, kes annavad oma panuse loomade eesti hoolitsemisel. Eriliselt on mees suur ja väga vajalik annetus Puidukoda OÜlt, kes annetas meile terve rekkatäie palleid.

VÕRU

Möödunud aastal otsisime uue kodu 159 kassile ja 10 koerale, kirjutab Varjupaikade MTÜ Võru loomade varjupaiga juhataja Relika Rehemets.

Tagasi koju aitasime 19 koera ja 15 kassi, käisime 345 väljakutsel, tegime 384 vaksineerimist, kiibistasime 138 looma, steriliseerisime või kastreerisime 74 looma.

Üks aastaring sai läbi ja aastale tagasi vaadates meenuvad ikka positiivsed asjad. Eelmisel aastal külastasid meid mitmed koolid ja lasteaiad, kes olid kogunud annetusi, et aidata varjupaigaloomi. Lapsed olid väga mõistvad ja said aru, et kõikide loomadega ei saa tutvuda ega neid näha. Varjupaik on loomade ajutine kodu ja nad peavad end meie juures turvaliselt tundma. Kõik meie elanikud ei ole kohe valmis uute inimestega kohtuma ja nad vajavad selleks aega.

Varjupaigas sai tehtud ka remonditööd - selliseid väiksemaid parendusi. Kohandasime ruume ja värskendasime neid vastavalt vajadusele. Kuna meie varjupaik koosneb soojakutest, siis peame olema ise loovad ja arvestama vastavalt vajadustele loomade heaoluga. Talgupäev möödus meil territooriumi korrastades ning meile tuli septembris appi ka PlayTech Estonia meeskond. Suvel käis meil abis muru niitmas meie tubli vabatahtlik Ivar. Talvel aitas meid

lumelükkamisega Egeri Talu ja Laikum OÜ. Elektritöödel on meile alati appi tulnud Slaavik. Samuti oleme tänulikud abilisele Kaupole, kes ulatab meile alati abikäe ja lükkab katustelt lume maha, sest möödunud talvel oli seda väga palju.

Muidugi soovisime, et ka meil Võrus oleks kaasaegne varjupaigahoone nagu Tallinnas ja Pärnus. Viljandis juba tegutsetakse selles suunas ja minagi loodan, et meie maakond liigub sinna poole. Meie oma pisikese kollektiiviga anname endast parima ja püüame hakkama saada sellega, mis meil hetkel on ja usume, et peagi on meilgi kõikidele nõuetele vastav varjupaigahoone.

Soovime, et käesolev aasta oleks loomasõbralik aasta. Loodame, et sellel aastal märkaksid inimesed rohkem abivajajaid, kes end ise aidata ei saa. Alati pole ju palju vaja, sest piisab, kui märkad ja hoolid ning annad endast just nii palju, kui sa oskad ja saad. Meie südames on alati soov, et igal loomal oleks oma kodu ja hooliv pere. Hoidke oma neljakäpalisi ja ka nemad hoiavad teid!

Rõõsameelne väarikas vanuses Muki

Eelmisel aastal läks koju meie armas koer Muki. Meile loovutati ta 2023. veebruaris, kuna tema peremees lahkus siitilmast ja peremehe lähedased talle ise uut kodu ei leidnud. Vaatamata sellele, et ta jäi ilma omanikust ja kodust, siis see teda ei murdnud.

9-aastane Muki oli rõõsameelne ja optimistlik ning tervitas alati kõiki, kes varjupaika külastasid. Enamus külastajaid ei osanud arvatagi, et energias pakataval koeral on juba omajagu vanust. Hääle karedus ja väheke halli koonul olidki ainukesed märgid tema vanusest. Oma uue tulevase omanikuga kohtus ta mai alguses.

Otsus ei tulnud üleöö. Tema uus peremees oli hiljuti jätnud huvasti oma neljakäpalise sõbraga ja otsis enda kõrvale taas sõpra. Ja need kaks olid justkui teineteisele loodud - mõlemad olid kaotanud oma lähedase ja otsisid kedagi, kes selle tühimiku nende elus täidaks. Nii nad koos koju läksidki.

Ei möödunud palju aega, kui saime teate, et Muki oli läinud küla peale jalutama ja uute naabritega heasoovlikult tutvust sobitama. Helistasime ja uurisime, et miks Muki omapäi naabritele külla läheb. Selgus, et aed on küll olemas, kuid on paar kohta, kust koer läbi saab ja siis ise oma plaane teeb. Mõtlesime ja arutasime ning leidsime lahenduse.

Meie tublid töötajad sõitsid kohale - natuke tööd ja nii need probleemsed kohad korda tehtud saidki. Samal ajal said nad ka Mukil külas käia ja oma silmaga veenduda, et koer on leidnud endale väga hea ja hooliva kodu!

VARJUPAIKADE MTÜ

OLEN KÄPA ALL

Ostes Varjupaikade MTÜ tooteid aitad hüljatud loomi

Soeta meie heategevuslikust e-poest "Olen käpa all" toetajamärgisega tooteid ja näita, et hoolid loomadest!

Valikus on dressipluusid, T-särgid, sokid, nokamütsid ja palju muud huvitavat.

Tutvu kogu tootevalikuga:

► pood.varjupaik.ee

Siin me oleme ehk Saaremaa varjupaiga avamine

Alates veebruarist oleme aktiivselt tegutsemas Saaremaal ning aasta algus on olnud meie jaoks kiire ja toimekas. Töö ei alanud aga selle aasta algusest, vaid juba mitmeid kuid tagasi, mil toimusid arutelud omavalitsusega. Praeguseks annab Varjupaikade MTÜ Saaremaa varjupaik tööd neljale inimesele ja juhatajana organiseerib tegevust Ülle Aaslav-Kaasik.

Saaremaa vald rajas loomade varjupaiga ruumid 2019. aastal, kui hakati renoveerima seisvat garaažihoonet Kurssaares, Kalevi tänaval, kus pinda üle 200 m². Hoone sai 2020. aasta alguses kasutusloa ja loomad koliti sisse ning kuni möödunud aasta lõpuni tegeles nendega varasem partner. Meie oleme Saaremaal omavalitsuste partnerid alates selle aasta algusest.

Enne kui saime varjupaika loomi vastu võtma hakata, vajasid ruumid loomade jaoks ette valmistamist. Tegelesime laialdaste puhastustöödega,

vahetasime põrandakatet, värvisime seinad ning soetasime kasside jaoks kahekambrilised roostevabast terasest karantiinipuurid. Lisaks hankisime sõiduauto, millega saame turvaliselt loomi varjupaika või kliinikusse transportida. Hetkel on lõpetamisel vallavalitsuse poolt organiseeritud hoone energiatõhusamaks muutmise rekonstrueerimistööd, mille käigus soojustatakse välisseinad ja vahetatakse katus.

Oleme tänulikud toetajatele, tänu kellele on meie hoolealused saanud head ja turvalised tingimused, kus oma kodu oodata. Täname ka suurannetajat If Kindlustust, kes soovis anda enda panuse varjupaiga heaks ja toetas kassitude remonti ligi 9000 euroga.

Head uudised

Meie varjupaiga kõige esimene asukas Aino leidis juba veebruarikuus kodu,

olles meie hoole all viibinud 22 päeva. Tegemist on umbes 10-aastase toreda triibikuga, kelle mineviku kohta ei olegi palju teada. Teame vaid seda, et ta oli kellelegi üleliigseks jäänud ja käis aegajalt ühes hoovis, kus lahke inimene teda toitis ja tal elu sees hoidis. Kassi nimi on märgiline - nimetasime ta selle sama lahke proua järgi, kes kassi aastaid toitis.

Artikli kirjutamise hetkel on varjupaigas 25 kassi ja igapäevaselt tuleb uusi asukaid juurde.

Kui soovid meie tegemistele öla alla panna, siis kõik toetusvõimalused leiad: www.varjupaik.ee/toeta

SUUREPÄRANE VÕIMALUS!

Paberajakiri KÄPA ALL
postkasti TASUTA!

Kui sa oled meie igakuine püsitoetaja vähemalt 10 euroga, siis pane oma tellimissoov teeles: varjupaik.ee/toeta/andmed

või hakka meie püsitoetajaks: varjupaik.ee/toeta

Ajakiri Käpa All ilmub kolm korda aastas sponsorite abiga.

Varjupaikade MTÜ aastal 2023

Aasta jooksul aitasime

2111

lemmiklooma

VARJUPAIKADE MTÜ

Lisaks koertele ja kassidele aitasime veel küülikuid, rotte, kalu, hiidtigusid, hamstreid, papagoisid ja merisigu.

Lisaks aitasime 104 lemmiklooma Koduotsija programmi kaudu otseselt vanast kodust uude kodusse

509

looma

aitasime tagasi koju

286 koera

219 kassi

4 pisilooma

1520

loomale

otsisime uue kodu

217 koerale

1185 kassile

118 pisiloomale

82

looma

andsime üle teistele organisatsioonidele

1 koera

80 kassi

1 küüliku

Kiibistasime

1543

looma

Tegime

3446

vaktsineerimist

Steriliseerisime/kastreerisime

1012

looma

Sõitsime läbi

129 486

kilomeetrit

Käisime

2822

väljakutsel

Varjupaika jõudis hukkununa

527

looma

Meie missioon

Aitame kodu kaotanud lemmikloomi, pakkudes neile hoolitsust ja peavarju. Otsime meie hoole all olevatele lemmikloomadele uued vastutustundlikud kodud. Pakume lemmiklooma omanikele nõu ja tuge.

www.varjupaik.ee

THE POWER OF RAW FOOD WITH THE CONVENIENCE OF KIBBLE!

Made from gently air-dried, high-quality raw ingredients, Pala ensures your dog receives all the essential nutrients they need. With no hassle - only pure convenience, Pala is perfect as a daily meal, a tasty treat or handy travel food.

Save 15% with code: **VARJUPAIK4**
(valid until Dec 31, 2024)

www.palapets.com

Jüri lugu:

Varjupaigakoerast maailmaränduriks

Alustades Jüri lugu lähme ajas tagasi peaaegu kaheksa aastat ehk aastasse 2016, mil Jüri sai kogeda elu keerdkäike juba noore kutsikana, kui ta leiti vigastatud kähkuga ühe Valgamaa talu õuelt. Nii leidis Jüri ennast ühel päeval Valga loomade varjupaigast. Koera loo pani kirja Varjupaikade MTÜ vabatahtlik Dreisy Sarapuu.

Jüri ei pidanudki pikalt varjupaiga hoole all ootama, kuna ta leidis endale kiiresti hoiukodu ja läks Kelli juurde, kus ta pidi esialgu pesitsema ajutiselt, kuniks

leiab endale päris oma kodu. Kelli juurde jõudes said neist kiiresti väga lähedased sõbrad. Peagi võttis veterinaar vastu otsuse, et Jüri vigastatud käpp tuleb amputeerida ja Kelli oli sellel teekonnal koerale toeks, pakkudes talle rahulikku hoiukodu, kus taastuda. Aja jooksul sai Kelli ja Jüri vaheline side niivõrd tugevaks, et Kelli võttis vastu tähtsa otsuse pakkuda hoiukodulisele hoopis päris kodu. Nii saigi neist ametlikult ühine pere ja kolmekäpalise Jüri elus algas uus peatükk.

Seitsme aasta jooksul, mil on seigeldud koos läbi elumere lainete, on kas-

vanud Kelli ja Jüri vaheline side veelgi tugevamaks ning koos moodustavad nad imelise tiimi, mis on toonud nende mõlema ellu palju rõõmu, rohkelt seiklusi ja siirast armastust. Tänu koerale on ka perenaine sisemiselt palju kasvanud. „Kohe kindlasti ei oleks ma olnud selle vahepealse aja pooltki nii aktiivne enda tegemistes, kui Jüri ei oleks minu ellu sattunud,” selgitab Kelli.

Milliseid muutuseid Jüri siis endaga kaasa tõi?

Kui Jüri paranes käpa amputeerimise operatsioonist, hakkasid nad perenaise-ga üsna pea käima kahekesi matkadel. Läbitud sai palju matkaradasid maal ja isegi vees. Kahekesi on matkatud sisuliselt üle terve Eesti. Kelli ja Jüri on

üheskoos aerutanud kajakiga kõigest nelja päevaga Võrtsjärvest Peipsini, nii sellel teekonnal, kui lugematutel teistel kordadel on ööbitud telgiga metsas ja nauditud imelist Eestimaa loodust. Elustiimuutus, mille koer endaga Kelli ellu kaasa tõi, viis perenaise kokku ka teiste matkahuvilistega ja peagi avastas Kelli enda jaoks alpinismitreeningu. See inspireeris neid avastama uusi paiku ka väljaspool Eestit.

Kolme käpaga matkasell

Jüri on nüüdseks reisinud koguni 20 riigis, olles pooli neist külasthanud rohkem kui korra, elanud lausa kolmes erinevas riigis ja lennukiga lendamine on tema jaoks juba sama tavaline tegevus nagu hommikune jalutuskäik. Koer, kes päästeti Valgamaalt taluõuelt, on nüüdseks saanud tõeliseks maailmaränduriks.

Viimased kaks aastat pesitseb Jüri koos Kelliga

Austrias, kus on veel paremad võimalused matkamiseks ja matkadel saadavad neid kõrged alpide mäetipud. Austrias on nad koos tõusnud 3000 meetri kõrguse mäetipu otsa. Kõikidel matkadel on loomulikult Kelli arvestanud koera võimekusega ning alati on kaasas ka spetsiaalne koertele mõeldud kandekott, mida Jüri vajadusel kasutada saab.

Jüri eest hoolitsemine ei ole olnud alati kergemate killast, kuid see siiras armastus

ja rõõm, mida koer on Kelli ellu toonud, kaalub raskused hetkega üle. Tänaasel päeval läheneb Jüri oma kaheksandale sünnipäevale, kuid vaatamata oma vanusele on ta endiselt rõõmus ja energiline koerapoiss. „Tema elurõõm on nakkav. Ma ei ole ainuke, kes seda tunneb ja leian end sageli võhivõraste inimestega selle üle tänaval vestlusi pidamas,” sõnab perenaine Kelli.

Superkangelane Jüri

Jüri loob muutuseid mitte ainult perenaise elus, vaid ka lastekodu laste eludes. Nimelt käib Jüri neil regulaarselt külas, lapsed saavad temaga aega veeta ja vahva koer toob endaga kaasa rõõmu laste eludesse, kes on pidanud

samuti kogema elu keerdkäike nagu ta isegi. Jüri on nagu superkangelane, kes toob kõigi ellu positiivsust. Ta on abiks ka arglike koerte sotsialiseerumisel, et ka nemad saaksid avastada elu võluisid ja maailma ilma hirmu tundmata. Jüri on

tõestanud, et vaatamata kogitud raskustele on võimalik leida õnn ja avastada maailma uute silmadega. Tema lugu jääb inspireerima neid, kes usuvad, et loomad toovad ellu siirast armastust, rõõmu ja seiklusi.

Kelli soovib enda ja Jüri looga inspireerida ning julgustada ka teisi inimesi võtma endale uus pereliige loomade varjupaigast. Jüri on elav tõestus sellest, et varjupaigakoerast võib saada perekonna lahutamatu osa. Kelli soovib veel eraldi

tänada Valga loomade varjupaika, et nad usaldasid Jüri tema hoolde ning kõiki teisi varjupaikasid ja inimesi, kes panustavad enda töö ja ajaga loomade elude paremaks muutmise. „Varjupaikade pühendunud töö on toonud paljudele loomadele ja peredele lugematuid õnnelikke uusi alguseid ja tahame kutsuda koos Jüriga ka kõiki teisi varjupaigaloomadele oma südant avama,” sõnab Kelli.

ÕNNETUS EI HÜÜA TULLES

Kakakotist hambaspreni - kõik sinu lemmiku heaoluks

 Südameapteek

AITA TASAKAALUSTADA OMA KOERA SOOLESTIKU MIKROBIOOMI, ET HOIDA TEMA TERVIST IGA PÄEV

Kuivatatud suhkrupeedi viljaliha aitab tasakaalustada soolestiku mikrobioomi.

Sisaldab 70% loomset päritolu valku.

PURINA loomaarstide ja toitumisspetsialistide välja töötatud.

*Silmanähtavalt terve
nii täna kui ka homme*

Nadežda Sedova:

„Koertele võiks
varjupaigast jääda
ilus mälestus”

„Minu arvates on koerad huvitavad ja intelligentsed loomad. Ma olen nendest täitsa vaimustuses. Koerad on mulle nii palju õpetanud ja kindlasti õpetavad edasi,“ räägib Nadežda Sedova, kes töötab Tallinna loomade varjupaigas administraatori ametikohal. Nadeždaga tegi intervjuu ajakirja Käpa All kaasautor Kaidi Koort.

Kuidas ja millal sai Sinust Varjupaikade MTÜ töötaja?

2021. aastal tuli mulle ootamatult ette CV Keskuse tööpakkumine. Varjupaikade MTÜ otsis Tallinnasse loomade heaolu spetsialisti. Vaatasin töökuulutuse üle, võtsin julguse kokku ja saatsin enda CV loomade varjupaigale. Mul on meeles, et kandidaadilt oodati B-kategooria juhiluba ja head empaatiavõimet. Nädala või paari pärast helistas Tallinna loomade varjupaiga juhataja Anneli Sokolov ja kutsus mind tööintervjuule. Praeguseks olen töötanud Tallinna loomade varjupaigas üle kahe aasta.

Läksin tööle sellise arvamusega, et soovin väga loomi päästa ja loomulikult tundsin suurt armastust loomade vastu. Tol ajal olid varjupaigas väga suured ja lärmakad koerad. Kui üks koer haukumisega alustas, siis teised tema järel. Mul oli vahel selline tunne, et jään kurdiks suure lärmi tõttu. Ükskord avastasin, et koerad saavad aru minu kehakeelest. Kui kõndisin jalutusrihmaga koerte poole, siis nad hakkasid haukuma ja mõistsid, et algab jalutusring. Samuti märkasid, et üks koer kardab mind rohkem kui mina teda. Sellest hetkest vaatan koeri teise pilguga.

Sinu esimene ametikoht varjupaigas oli loomade heaolu spetsialist. Millega täpsemalt tegelesid, kui töötasid loomade heaolu spetsialistina?

Minu tööülesanded olid varjupaigaloomade igapäevane söötmine, jootmine, koristamine loomade järelt ning koertega jalutamine. Tegelesin varjupaigas kõikide loomadega. Käisin

väljakutsetel Tallinna linna piires ja minu ülesanne oli ka hulkuvate loomade püüdmine ning korjuste koristamine linnatänavalt.

Kas oskad huvitavaid lugusid rääkida seoses väljakutsete ja loomadega?

Kui lõbusat lugu rääkida, siis üks naine helistas ja teatas, et põder jookseb ja koer tema järel. Küsisin, et keda mina pean siis taga ajama, kas põtra või koera. Selgitasin, et varjupaigatöötajad jooksvat koera taga ajama ei hakka. Selle peale ütles helistaja, et olgu teil ka lõbus.

Sain ka sellise väljakutse, kus üks meesterahvas pidi haiglasse minema ja koer oli üksinda korterisse jäämas. Inimese elu oli vanemate surma tõttu korrast ära ja kodu koristamata. Tõin koera mõneks ajaks loomade varjupaika. Läks kuu aega mööda, inimene oli oma elu järje peale saanud, kodu korda teinud ning omanik tuli koerale järele. See oli väga lahe, mida üks mees koera tagasi saamise eesmärgil tegi.

Praegu töötad Tallinna loomade varjupaigas administraatorina. Milline näeb välja administraatori töö Tallinna loomade varjupaigas?

Administraatori tööülesanded on inimestega suhtlemine, loomade andmebaasi haldamine, piltide tegemine loomadest ja telefonikõnedele vastamine. Viin läbi külastusi, kui on broneeritud aeg. See töö on mõnikord vaimselt kurnav.

Administraatoril on töö raames vaja suhelda erinevate inimestega. Kuidas tuled toime keeruliste inimestega? Millised on olnud rasked olukorrad?

Kahjuks ei saa meie varjupaik sõita Tallinnast väljapoole, aga inimesed ei saa sellest tihti aru. Raske on ka inimestega, kellel on probleemne loom ja kes soovivad oma lemmikust vabaneda. Viimasel ajal on sellisteks loomadeks rohkem kassid. Meile öeldakse, et kui looma varjupaika ei võeta, siis paneme

magama. Vahel on olnud ka inimesi, kes on soovinud endale koera võtta, aga pole varjupaigatöötajatele jätnud usaldusväärset muljet. Õnneks on sellised inimesed ise hiljem ära kadunud.

Sa oled õppinud koerte koolitamist, oskad koertega hästi hakkama saada ja Sinu oskustest on varjupaigas palju abi olnud. Mida Sa täpsemalt teed varjupaiga koertega ja kuidas näeb koerte koolitamine välja?

Ma proovin koertele selgeks teha, et tagan neile mõnusa olemise. Oluline on võita looma usaldus. Enamik varjupaigaloomi on alguses stressis ja hirmul. Näiteks oli varjupaigas koer nimega Ziggi, kes ei usaldanud inimesi. Mina proovisin koera usaldust võita maiustustega. Mäletan hästi ühte vahetust, kui läksin Ziggi puuri juurde. Koer tuli mulle väga lähedale ja ma panin talle jalutusrihma kaela. Koer ehmus väga selle peale ja proovis end vabaks tirida. Sel hetkel sain aru, et ei tohi lasta jalutusrihmast lahti, sest kogu vaev, mida tegin usalduse võitmiseks, läheb muidu tühja. Hoidsin rihmast tugevalt kinni, rääkisin midagi vaikset Zigigile ja andsin koerale aega maha rahuneda. Tulemus oli võrratu ja Ziggi tuli koos minuga puurist välja. Hiljem hakkas koer usaldama ka teisi varjupaigatöötajaid ja Ziggist sai meeldiv kaaslane jalutuskäikudel.

Minu unistus on, et koertel oleks varjupaigas olemas suurem tugi võrreldes praegusega. Loomade varjupaik pole päris kodu, kuid koer võtab omaks keskkonna, kus ta on pikemalt elanud. Koertele võiks varjupaigast jääda ilus mälestus.

Palun räägi lähemalt varjupaiga koertest, keda oled koolitanud!

Meil oli varjupaigas üks koer Laki, kes õpetas mulle, kui oluline on koera tähelepanelikult jälgida. Siis koer näitab, mida ta oskab. Kiirustamine on kõige suurem probleem. Koeraga tegelemiseks on vaja aega võtta. Mängisin teise koeraga palli, Laki nägi seda pealt ning soovis hiljem ka pallimängust osa saada. Laki oli väga omapärase välimusega koer ja natuke hirmuäratav. Tal olid kõik karvad püsti, värvuselt must-pruun-sinakas.

Kus Sa õppisid koerte koolitamist?

Õppisin seda koertekoolis Kratt.

Kuidas toime tulla kurja koeraga?

Mõned ütlevad, et koera eest ei tohi ära joosta. Mina ise olen kunagi küll jooksnud ja avastasin, et olen järsku puu otsas. Tegelikult koer mulle midagi ei teinud, aga tekitas hirmu. Minu vanatädi rääkis mulle, et kui teda tahtis kuri koer hammustada, siis ta võttis koeral keelest kinni. Seejärel kõndis koos koeraga tema omanikuni, kes keelas koera, loom rahunes maha ja läks eemale. Tädi elas mägedes, kus olid karjakoerad. Tänapäeval on asjad loo-

mulikult muutunud ja varjupaigas me selliseid võtteid koerte peal ei kasuta ning usume, et õige muutus saabub läbi positiivse suunamise.

Kui varjupaigas üks koer mind hammustas, siis hiljem olukorda analüüsid sain aru, et tol hetkel käitusin ise valesti. Peale seda olukorda hakkasin palju lugema, uurisin koerte käitumise kohta ja hakkasin koertest paremini aru saama.

Millised lemmikloomad on Sinul kodus ja kui palju loomi?

Minul on kodus neli kassi ja kaks koera. Enamus loomi on võetud varju-

paigast. Olen ise rohkem koerasõber, aga arvan, et kodus võiks olla vähemalt üks kass. Kassidel on kergem elu kui koertel, sest kassid on iseseisvad ega vaja inimest enda kõrvale nii palju. Koerad otsivad inimesega kontakti.

Mida Sulle vabal ajal meeldib teha?

Vabal ajal tegelen kunstiga. Ma joonistan seinte peale, eelkõige enda kodus. Joonistamise ajal saan kõigest puhata. Samuti tegelen puidutöö nikerdamisega. Näiteks tegin valmis ühe linnumaja. Kodus meeldib lugeda, hetkel on kõik raamatud koertest.

Anna mulle euro ja
ma toon sulle 12,5*

ehk mida õppida heategevusest
Ameerika Ühendriikidelt?

**Heategevus on kuum teema. Õige-
mini, oli eriti kuum teema 2022.
aastal, kui abivalmis Eesti elanikud
avasid oma rahakotid ja vaata-
sid üle oma võimalused Ukraina
ja ukrainlaste heaks annetada.
Nii kogunes 2022. aasta lõpuks
annetusi Eesti elanikelt ja ettevõ-
tetelt kokku umbes 90 miljoni euro
eest. Milliseks kujuneb tänavune
aasta, saame me üheskoos
annetajate ja annetuste
kogujatena oma panuse
anda, kirjutab Sisemi-
nisteeriumi kodani-
kühiskonna nõunik
Marten Lauri.**

Rahvusvahelise heategevuse uuringu World Giving Index 2023 põhjal annetas 2022. aastal iga teine eestlane (täpsemalt 52% täiskasvanutest) heategevuseks raha. Selle näitajaga oleme 142 riigi võrdluses 49. kohal ning Balti riikide seas selgelt esirinnas. Läti on sama uuringu järgi 90. ja Leedu lausa 132. kohal. Kui vaatame aga oma põhjanaabrite poole, siis Soome on 42. ning Rootsi koguni 25. kohal.

Miks me annetame?

Annetamine on emotsionaalne otsus. Loomulikult soovivad annetajad anda oma panuse maailma paremaks muutmisel, kuid erinevad uuringud näitavad, et see ei ole nende peamine põhjus. Heategevusliku annetamise motivaator number üks on Pamela Miles Homeri teadustöö andmetel heaolutunne ja lootus, mis me saame sellest uskumusest, et meie annetus oli oodatud ja vajalik. Teisisõnu, inimesed annetavad, sest see pakub emotsionaalset rahuldust. Kahtlemata aitasid Ukraina abistamiseks tehtud annetused ka seda eesmärki täita. Kahjuks varjutas 2023. aastat mitu võimalikku annetuste väärkasutamise juhtumit, mis lisaks üleüldisele sõjaväsimusele veel heategevusele täiendava hoobi andsid. Vaatame kasvõi ühte skandaali keskmesse sattunud MTÜ Slava Ukraini avalikustatud andmeid, kus 2023. aasta esimesel poolaastal koguti annetusi ligi miljon eurot, ent aasta teises pooles vaid pisut üle 40 000 euro.

Vaadates annetuste pikaajalisust, siis näitab samas Swedbanki tellitud Kantar Emori uuring, et püsiannetajate hulk Eestis on suures plaanis tõusvas

trendis - kui 2017. aastal annetas püsivalt 12% rahvastikust, siis 2021. aastal juba 19%. 2023. aastal langes see näitaja küll ilmselt eelmises lõigus viidatud põhjustel langusesse ja ulatus 17,3%-ni, kuid suures plaanis pole see midagi traagilist.

Mida õppida teistelt?

Aasta alguses avanes mul võimalus osaleda Ameerika Ühendriikide Kongressi loodud ja Euroopa ja Aasia riikide spetsialistidele lühiajalisi erialaviisi Ameerika Ühendriikidesse pakkuvast Open World nimelises programmis. Programmi põnevaim ja kasulikum osa möödus miljonlinnas Jacksonville'is, Florida osariigis, kus kohtusime mitme kohaliku vabaihendusega ja arutasime muuhulgas heategevuse ja fundraisingu teemadel.

Ameerika Ühendriikide kodanikuühiskond pole mastaapidel mõistagi Eestiga võrreldav, sest USA-s panustavad vabaihendused umbes 5,6% SKP-st (Eestis 2%) ja pakuvad tööd igale kümnenale (Eestis ca 3%). Küll aga jagasid kohalikud vabaihendused kasulikke näpunäiteid, kuidas riigina tervikuna heategevuse maastikul edasi areneda.

Nii kohtusime näiteks kohaliku toidupanga-tüüpi vabaihendusega Feeding Northeast Florida, kes annetuste kogumise ja fundraisingu väga suurel ette võtnud. Tiimis on fundraiser, kellele allub kaks andmetöötajat. Kui neile annetas keegi ühekordselt 100 eurot, võetakse annetajaga kohe ühendust, et teada saada, miks ta annetas ja kas ta tahaks ka edaspidi annetada. Suuremate annetajatega korraldatakse ka näost-näku kohtumine samade küsimustega. Kui paljud Eesti vabaihendused seda teevad? Isikliku kogemuse pealt võin öelda, et sellise summa puhul pole ükski vabaihendus minuga ühendust võtnud pärast ühekordse annetuse tegemist.

Samuti pööratakse palju rõhku heategevusürituste korraldamisele ja isegi sellistele, mis Eesti kontekstis mõjuksid kummaliselt - näiteks oli kohtumisele järgmisel päeval heategevusüritus kohalikus õlle- ja džinni pruulikojas, kus enne annetuste küsimist antakse osalejatele mõned klaasid tervitusjooki, et nad lahkemas tujus oleksid. Ilmselt ületaks sekundiga Eestis meediakünnise,

kui meie toidupank korraldaks heategevusliku ürituse näiteks Liviko tehases.

Kogukonna tugi loeb

Veel laiemal pintsliaga tõmmates - ookeanitagune kogemus kinnitas ka, et ameeriklased on väga seda usku, et kui tahad midagi kogukonnas või kogukonnaga tehtud saada, tuleb härjal sarvist haarata ja mitte ootama jääda, kas ja millal riik seda teeb. Sellest mõtteviisist on osaliselt tingitud ka sealse kodanikuühiskonna kõrged näitajad võrreldes Eestiga. Mida sellest Eesti kontekstis järeldada? Mistahes algatust kavandades, on see siis kohalik, maakondlik või üleriigiline, tasub mõelda, kuidas see kogukonda kõnetab ja kuidas kogukond algatuse edusse kaasa aidata saab. Nii anname ka väikese panuse NIMBY-kultuuri hoo pidurdumisele, kui kogukond algatusega kohe kaasas on. Rääkimata võimalusest kogukonda selle kaudu vabatahtlikena või annetajatena kaasata.

Seega, meie kõigi, nii vabaihenduste kui annetajate, käes on see, milliseks kujuneb heategevus Eestis 2024. aastal. Anna oma panus. Mõned võimalused selleks leiad altpoolt.

*Feeding Northeast Florida 2022. aasta majandusaasta aruande järgi olid nende fundraisingu valdkonna kulud 1,2 miljoni dollariiit. Annetusi ja muid toetusi koguti ligi 15 miljoni dollari ulatuses. Teisisõnu, iga fundraisinguks pandud dollar tõi tagasi 12,5 dollarit.

Annetuste kogujatele ja annetajatele

Kui oled vabaihendus, siis:

- liitu annetuste kogujate võrgustiku ja hea tavaga
- mõtle, milliseid uusi annetuste kogumise meetodeid saad kasutada
- mõtle, kuidas saab kogukond su algatusele tuge pakkuda

Kui oled või oled olnud annetaja, siis:

- eelista ühekordsele annetusele kasvõi väikeses summas püsiannetust
- küsi annetusi koguvast organisatsioonilt, kuidas nad sinu annetust kasutada plaanivad ja mida nad annetuste eest teevad
- räägi oma annetamise tegudest teistele, sest see inspireerib

Kui soovid meiega kaasa lüüa, siis täida sooviavaldus meie kodulehel ja tere tulemast meie seltskonda!

Rohkem infot leiad: www.varjupaik.ee

Purina ONE® Bifensis® toetab sinu kassi tervist ja tugevdab immuunsüsteemi

COAT & HAIRBALL

Karvkatte hoidmiseks ja karvapallide vastu

LIIGSE KARVAVAHETUSE
VÄHENEMINE

TERVEMA VÄLJANÄGEMISEGA
NAHK JA KAUNIS KARVKATE

KAHE NÄDALAGA
KAHEKORDISTUNUD KARVADE
ERALDUMINE SOOLESTIKUST

STERILCAT WEIGHT CONTROL

Steriliseeritud kassidele, kellel on kalduvus kaalutõusule

L-KARNITIIN AITAB TÕHUSALT
RASVU LÕHUSTADA

TERVE
KUSEELUNDKOND

100% MAITSENAUDING,
16% VÄHEM KALOREID

*Silmanähtavalt terve
nii täna kui ka homme*

Vabatahtlike aasta 2023

Möödunud aasta oli meie vabatahtlikel väga tõine. Nad käisid varjupaikades loomadega tegelemas, osalesid mitmetel erinevatel heategevuslikel üritustel ja aitasid edasi kanda meie MTÜ põhimõtteid ja väärtusi. Vabatahtlike tegemistest kirjutab Varjupaikade MTÜ vabatahtlike koordinaator Marika Algepos.

2023. aastal olid kõige aktiivsemad meie toredad Valga varjupaiga vabatahtlikud. Ega polegi ime, et just Valga varjupaiga vabatahtlik Ma-

rina Gromova pälvis sel korral aasta vabatahtliku tiitli. Varjupaikades abistamas käivad vabatahtlikud panustasid läinud aastal kokku 4952 töötundi. See on väga suur panus, mille eest oleme vabatahtlikele siiralt tänulikud!

Väga hästi töötab ka meie üldosakonna vabatahtlike tiim, kes tegutseb sotsiaalmeedias, kirjutab tekste, tegeleb kujundusega, heategevusmüügiga jne. Me täname kõiki meie üldosakonna vabatahtlike, kes annavad oma panuse selleks, et loomad leiaksid kiiremini kodud, meie

ideed saaksid ellu viidud ja et meie sõnum oleks ühiskonnale edastatud.

Aasta jooksul liitus meiega 69 uut vabatahtlikku. See näitab, et huvi vabatahtliku töö vastu meie MTÜ-s on suur. Iga inimene, kes tuleb meile vabatahtlikuna appi, on igati au ja tänu väärt. On tore, et inimesed mõtlevad koduta loomade peale ja soovivad neid oma igapäeva kiire elutempo kõrvalt aidata.

Sel aastal andsime esmakordselt välja ka aasta tulija tiitli. Selle pälvis meie tubli Tallinna varjupaiga vabatahtlik Andres Vilder, kes tuli meile küll appi lühikeseks ajaks, kuid oli üliaktiivne ja panustas loomade heaolusse väga palju. Andres on väliseestlane Austra-

liast ja väga suur loomasõber ning tuli Tallinnasse just eesmärgiga aidata Eesti kodutuid loomi. Ta tegutses Tallinna varjupaigas natuke üle kuu ning jõudis selle ajaga teha 132 töötundi, jalutades koertega, tegeledes kassidega ja tehes heakorratöid. Ta oli valmis tegema kõike, mida oli parajasti teha vaja ja täpselt nii kaua kui vaja. Kahjuks pidi ta varsti suunduma kodumaale tagasi ja sai tööpakkumise ühes loomade varjupaigas, kus ta ka praegu tegutseb.

Meie hoiukodud olid ka sel aastal loomadele suureks abiks ja tegid väga head tööd. Aastaga käis hoiukodudest läbi 123 erihoolt vajavat looma, kelle jaoks varjupaigas viibimine oleks olnud liiga stressirohke. Suurem osa nendest loomadest olid kassid (88), kuid hoiukodudes kosusid ja oma võimalust ootasid veel 15 koera, 4 aafrika hiidtigu, 5 rottit, 2 hamstrit ja 3 küülikut. Kõige rohkem hoiukodusid oli meil Tallinnas, kuid ka Võru, Pärnu ja Loomade heaolu keskuse hoiukodud olid eriti aktiivsed. Loomad tänavad, kuna just tänu hoiukodudele saavad paljud erivajadustega või probleemse käitumisega loomad leida endale suurepäraseid kodud. Oleme väga tänulikud meie hoiukodudele!

Möödunud aastal korraldasime vabatahtlikele viis loomateemalist koolitust. Need koolitused on mõeldud vaid meie vabatahtlikele ja on nende jaoks tasuta. Koolitustel räägivad loomaarstid ning toitumis- ja käitumisspetsialistid. Usume, et sellised koolitused on informatiivsed, huvitavad ja tulevad

loomadega töötamisel väga kasuks. Sel aastal saime näiteks teada, millised viirused ohustavad kasside tervist, kuidas hoolitseda kassipoegade eest, miks on oluline hoolitseda loomade karvastiku eest jne.

Aasta lõpus sai läbi viidud ka vabatahtlike rahulolu küsitlus, mis näitas, et enamus meie vabatahtlikest tunnevad

end Varjupaikade MTÜ tiimi liikmena ja on töötajate toetusega rahul. Seda on väga meeldiv teada, jätkame kindlasti samas vaimus ka käesoleval aastal. Plaanid on suured, ees ootab palju huvitavat. Kui Sina, hea lugeja, soovid meie tiimiga liituda, siis täida vabatahtliku sooviavaldus meie kodulehel www.varjupaik.ee.

Tervislik toiduvalik teie lemmikutele

Teraviljavabad rohkelt värsket liha sisaldavad kuivtoidud ja konserveid

Otse koju kätte > www.kuivtoit.ee

EESTI ESIMENE AINULT KOERTELE
MÕELDUD SISEBASSEIN NÜÜD AVATUD

Kohila tn.2A, Tallinn

-10% rühmatrennidele ja seniorkoertele kuni 30.6
sooduskood: ALE10

Broneeri nufnufpets.com või helista 51 911 485

Varjupaikade MTÜ aasta
vabatahtlik Marina Gromova:
„Armastan väga
loomi ja eriti kasse“

Varjupaikade MTÜ on neli korda välja andnud aasta vabatahtliku tiitli, et tänada kõige tublimaid vabatahtlikke hästi tehtud töö eest. Eelmise aasta lõpus valiti aasta vabatahtlikuks Marina Gromova, kes toimetab aktiivselt Valga loomade varjupaigas. Persooniloo Marinast kirjutas ajakirja kaasautor Kaidi Koort.

Varjupaikade MTÜs on Marina vabatahtlik olnud poolteist aastat. „Valga loomade varjupaigaga tutvusin esmakordselt kaua aega tagasi, kui meie suvilasse hakkasid sügisel ilmuma hüljatud kassid. 2022. aasta kevadel oli Valga varjupaigal abi vaja, sest kõik töötajad olid haiged ja ühel inimesel oli raske kogu töö ära teha. Siit sai alguse minu vabatahtlik töö Varjupaikade MTÜ-s. Mind paluti tulla appi nädalaks, aga olen jäänud varjupaika aitama,“ räägib Marina.

Teen vabatahtlikku tööd nii palju, kui mul on aega ja tegelikult ma ei oska tegevusega olla. Loomade heaks pole mul kahju aega panustada. Mulle meeldib varjupaika ja inimesed, kellega koos töötan.

Suur kassisõber

Aasta vabatahtlik teeb Valga loomade varjupaigas kõiki töid, mida on vaja teha. Marina peamised tööülesanded on kasside toitmine, kammimine ja silmade puhastamine, pesade ja puuride koristamine ning loomade sotsialiseerimine. Ta arvab, et varjupaigas pole ükski töö raske. „Mina koerte eest Valga varjupaigas ei hoolitse, sest neid ei ole nii palju nagu kasse. Ma olen rohkem kassiinimene. Toidan väikseid kassipoegi, kes on emata sattunud varjupaika. Kui kassipojad vajavad sagedast toitmist ja järelevalvet, siis viin nad enda juurde hoiukodusse, kuni nad saavad tugevaks ja õpivad ise sööma.“

Marina sõnul tegeleb ta vabatahtliku tööga, sest armastab väga loomi ja eriti kasse. „Elan suvilate rajoonis, kuhu igal sügisel ilmuvad hüljatud loomad. Enne kui hakkasime mehega varjupaiga vabatahtlikeks, aitasime koos kasse. Me hoolitsesime meie piirkonnast leitud kasside eest ja sotsialiseerisime metsikuid kassipoegi.“

Marina lisab, et tema ise on ka loomaomanik. „Minul on kodus kaheksa kassi ja nad on kõik toodud tänavalt.“

Töötunde ei loe

Aasta vabatahtlik ei loe vabatahtlikule tööle kuluvaid tunde. „Teen vabatahtlikku tööd nii palju, kui mul on aega ja tegelikult ma ei oska tegevusega olla. Loomade heaks pole mul kahju aega panustada. Mulle meeldib varjupaik ja inimesed, kellega koos töötan.“

Marina räägib, et Varjupaikade MTÜ aasta vabatahtliku tiitli saamine oli tema jaoks suur üllatus. Ta sai tunnustuse saamisest teada siis, kui Valga varjupaika saabus vabatahtlike koordinaator Marika Algpeos, kes teda õnnitles. „Väga meeldiv on, et minu panust märgati. Uhke

tunne on, et olen Varjupaikade MTÜ vabatahtlik. Ma pole kunagi huvi tundnud, kui palju tunde olen panustanud. Ma lihtsalt tulen ja naudin tööd.“

Kujundab omanäolisi lillepeenraid

Marinale meeldib vabal ajal tegeleda aiandusega. Ta armastab väga lilli ja kujundab oma aias lillepeenraid. „Mul on palju lemmikuid lillesorte. Mulle meeldib roose ja nelke kasvatada. „Cosmeya” lillesort on üks minu lemmikutest, sest nendel on suur värvivalik ja kui neist lillepeenar teha, siis minu silmad rõõmustavad kaua.“

Varjupaikade MTÜ Marikast

Marina on vabatahtlikku tööd tehes südamega asja juures, lähtudes alati loomade heaolust. Ta aitab loomi nii palju ja nii kaua, kui on vaja. Marina on soe, hooliv, usaldusväärne ja väga kohusetundlik inimene, kelle peale saab alati loota. Kõige selle juures on ta ka natuke tagasihoidlik, kuid meie usume, et selliseid abivalmis loomasõpru tuleb alati kiita ja meeles pidada. Oleme tänulikud, et Marina kuulub Varjupaikade MTÜ perre!

Kuidas meil asjad käivad*

Minu inimesed

Esimest korda kohtusin oma inimes-
tega kassikodus. Nad on hiljem kordu-
valt imestanud, kui ilmekas nägu mul
on. Aga hoopis nemad olid tol päeval
need, kes olid niivõrd ilmekalt... eksi-
nud. Nad muudkui otsisid midagi või ke-
dagi. Minu meelest olid nad lausa tund
aega meil, näitasid näpuga ühes suunas
ja siis teises, muudkui käisid ühe kassi
juurest teise juurde. Mul hakkas nende
abitust olekust isegi kahju ja läksin siis
lõpuks ka vaatama, kes need vaeseke-
sed on.

Kui me kohtusime, siis muutus ini-
meste ilmes midagi, nad rahunesid
kohe. Väidetavalt nad... teadsid. Me
läksime sel päeval sõpradena lahku,
sest mul oli tarvis järele mõelda, kas
see perekonna mängimine üldse mul-
le sobib. Aga kui nad järgmisel päeval
tagasi tulid, siis otsustasin lõplikult,
et võiksin nad adopteerida küll, muidu
nad ehk jäävadki eluks ajaks rahututeks
olevusteks. Lepingule panin kinnituseks
käpajälje 18. juunil aastal 2022.

Uus algus

Tegin kohe kõigile selgeks, et olen
korralik korterikass ning mingit lõkke
ääres ulgumist me jaanipäevaks korral-
dama ei hakka. Ja kõik jäidki toonaseks
jaanipäevaks linna, peaaegu isegi et
tubaseks. Sam küll viis meie inimesed
pikale jalutuskäigule Kopli kalmistupar-
ki, et nad natukene end värskes õhus
sirutada saaks ja liivakastis püherdada.
Aga peab ütleva, et nad on päris laisad
elajad - Sam ütles, et nad ei teinud par-
gis isegi häda!

Sam on ametlikult Samuel ja nii kut-
sutakse teda siis, kui ta on pahandust
teinud. Muidu on ta Sämmu või ka Maest-
ro, sest tal tõesti on hämmastavalt kau-
nis must frakk. Šikk ja läikiv. Ja ta on
päris paljudes asjades väga tark! Mind,
jällegi, hakati kutsuma Madaamiks. Ega
ma väga end daamiks ei pea, aga samas
mulle meeldib selle tiitli kergelt eksoo-
tiline kõla. Nagu ma oleks salapärane
kaardimoor, ennustaja, mustkunstnik
või kondiväänaja. Mis siin salata, minu
anded avalduvadki peamiselt spordis
- olen meisterlik kõrgushüppaja ja kii-
russööstja. Sam nagu ei pingutakski.

Heida b
ette oma
haigeid
puusi ja
targutab,
et ega
se e p ä -
rast pole
ta nii kaua
elanud, et
piinlikult palju
sportida, vaid ikka
selleks et „kultuurili-
sest ja seltsielulistest tege-
vustest osa võtta”.

Meil läks Samiga alguses pisut aega,
et üksteisega harjuda. Aeg-ajalt tundub
ta tujukas. Temaga on küll tore mängi-
da, aga mõnikord on ta üleolev - vahel
tohib aknalaua peal olla ainult tema
üksi või peab tema esimesena toidu
saama. Ma arvan, et ta võtab lihtsalt
asju liiga tõsiselt. Näiteks ütleb, et
talle meeldib punkrok ja Stiff Little
Fingers, aga tegelikult maigutab kaasa
hoopis Annie Lennox'i hittidele. Kui kõik
näljased köögis koonduvad ja võidu sa-
gima hakkavad, on taustaks inimeste
lemmiksaade „Meloturniir”. Meie ini-
mesed ehitavad teinekord ka patjadest
ja tekkidest pesa televiisori ette, kuhu
meie Samiga ka ligi tikume, sest seal
saab sötkuda.

Kassiasjad

Teinekord vaatame aknast välja,
meie kodust on vaade puulatvadele.
Saadame Samiga läbi klaasi lindudele
tervitusi, aga mul on tunne, et nad ei
kuule meid. Lindudega rääkimises on
Sam tõepoolest täielik Maestro! Ta os-
kab vabalt hallvareste ja rasvatihaste
keelt - need on meie arvukaimad naab-
rid. Minul on väga tugev kassiaktsent
juures, ma kuulen seda ise häirivalt
palju ja tihti ka loobun lobisemast.

Nagu öeldud, on meie elupaik puu-
de latvades. Vaateid on meil kolme
ilmakaare suunas. Ruumi on meil kula
mängimiseks üksjagu, kokku umbes 134
000 ruutkäppa. Mul on üsna väikesed
käpad, seega võib see ala tunduda üsna
suur. Aga kui tagaajamiseks läheb, siis
on alati sein liiga vara vastas.

Minu kõige lemmikum asi maailmas

on pikk
ja sileda
pinnaga
roheli-
ne nõör,
mida on
nii lõbus
taga ajada.
See lendab
nii kiiresti ja
suure kaarega,
et seda on põnev
kinni püüda. Alguses

ootasin ma kaua nõõripusa
otsas, et see liigutama hakkaks, aga
sain aru, et see juhtub ikka ainult siis,
kui mu inimesed selle kätte võtavad.

Veel meie inimestest

Meie inimesed on naljakad. Kuna
Sam on nendega kauem koos elanud,
laseb ta vist just seepärast rohkem end
tõsta ja tassida, sugeda ja kussutada.
Mulle küll selline asjatu väntsutamine
ei meeldi. Kuna Sam on inimestega lep-
likum, siis lubab tema endale traksid
peale panna ja juhib väljas inimesi.

Oleme Sämmukesega ära jaganud
oma inimeste talitamiskohtused -
tema trambib õhtul inimesed teki alla
kinni, mina käin neid hommikul sealt
üles ajamas. Hommikuti tuleb inimeste
talitamist teha pigem ükskaaval - kõi-
gepealt ajan üles ühe, viin ta potile,
võimlema ja siis sööma. Seejärel teen
teise lemmikuga sama. Inimeste kasva-
tamine on ikka päris suur (ja tänama-
tu!) töö. Eriti paneb oma elu valikute
üle järele mõtlema see, kui nemad
tühjade kätega järjekordselt jahilt
naasevad ning imestades kraaksatavad,
et me ei olegi vahepeal tolmu võtnud
või pesu pesnud. No tõesõna! Me aega-
jalt arutame omavahel, et võiksim
üks kord lukud ära vahetada. Küll nad
siis õpivad selgeks, kuidas see tööde
jaotus siin peres olla võiks. Ise veel
täiskasvanud inimesed. Saan täiesti
aru, et Samil oli üksiku kassina ikka
päris palju toimetamist kahe ülalpeeta-
vaga.

Kui meie esivanemad peaaegu 10
000 aastat tagasi inimese kodustasid,
siis seda teadupärast seetõttu, et nad
põlluharimise ja vilja kogumisega nä-
rilisi kohale peibutaks ning meile hea

kodurestorani korraldaks. Ent kõikide nende aastate ja taltsutamistööde järel oleme alles sealmaal, et laias laastus on nad võimelised aru saama meie liigutustest ja liikumisest ning seda jälgendama. Aga muus osas tundub küll, et nad on täitsa teiselt planeedilt!

Üks põhjus, miks inimesi palavalt armastada, on looming. Siis oleks küll maailm talumatu, kui poleks olemas ühtegi luulerida, tantsusammu, muusikapala või skulptuuri. Sam ja meie inimesed on suured kunstisõbrad - arvatavasi nad seepärast enne minu aega kohtusidki.

Sam joonistab palju, mina olen rohkem... noh, poeet! Ma varasemalt midagi kirjutanud ei ole, ent ma loen ja komponeerin riime oma peas. Näiteks armastan ma Sveta Grigorjeva luulet. Sõnaseadmist oskan veel vähe - sellegi põgusa eluloovisandi jaoks läks mul tervelt kuu aega sõnade loksutamist tarvis. Aga näiteks pikutamises olen ma tõeline professionaal. Ja unes tundub iga kord, et loomine tuleb mul lihtsalt välja! Ja siis ärkan üles ja see lihtsuse tunne on kadunud, asendunud hoopis pelgikkusega.

Sellega seoses tuleb meelde, et kunstnik ja matkaja Hanna Samoson ütles oma hiljutise Tallinna Kunstihooone isikunäituse tutvustusvideos, et igal hommikul üles ärgates ei tea ta esimesed viis sekundit üldse midagi. „Ja siis tuleb meelde: mul on koer! Ja igal hommikul on sellest nii suur õnnetunne“. Minul on täpselt sama lugu, kui hommikul silmad lahti teen, siis tuleb meie ühise elu rõõm mulle meelde ja kohe kiman inimeste pessa neile seda ütleva. Pidage meeles vanarahva tarkust: kui sa oma inimesi armastad, siis

pesed neil hambaid!

Tervitused kõigile käpalistele ja lugupeetud käpaalustele!

Teie Saba

*Pealkiri sai laenatud Anti Saare samanimeliselt raamatult, kus väga tabavalt ja natukene isegi kadestamisväärse lustikkusega räägitakse, kuidas nende peres asjad käivad ja kust neile asjad tulevad. Anti, kui sa seda loed, siis ole palavalt tervitatud! Meie peres imetletakse sinu loomingut väga! Mjäu!

Varjupaigast võetud loomale esimene visiit **visiiditasuta!**

*Teie lemmiku
tervise heaks!*

Ülejõe Loomakliinik
J. V. Jannseni 33, Pärnu
E-R 9-18 ja L 10-15
tel 443 3663 või 528 7465
www.vanaloomakliinik.ee

PetCity lemmikloomakeskus ootab sinu lemmikut

LOOMAKLIINIK

PetCity loomakliinikus on teretulnud kõik lemmikud! Meil on professionaalne meeskond ja moodne aparatuur, mis võimaldab pakkuda kõrgetasemel ravi- ja laboriteenust.

KAUPLUS JA E-POOD

PetCity lemmikloomakauplusest leiad kõik vajaliku ühest kohast! Külasta ka meie e-poodi **www.petcity.ee**

PetCity lemmikloomakeskustes kehtib Apotheka lojaalusprogramm. Kasuta kliendikaarti, teeni ja kuluta a-rahaga **Apothekas, PetCitys** või **Apotheka Beautys**.

GROOMING

Oma lemmiku karva saad läikima lüüa Petcity groominghooldussalongis! Pakume teenuseid küünelõikusest täishoolduseni ning mugavat isepesu võimalust.

KINDLUSTUS

Kindlustada saab Eestis elavaid koeri ja kasse.

PetCity lemmikloomakindlustust on võimalik sõlmida PetCity kauplustes ja loomakliinikutes.

» petcity.ee

Leia lähim PetCity
lemmikloomakeskus

Tallinna Pae gümnaasium – 2023. aasta loomasõbralik kool

2024. aasta alguses otsustasime esmakordselt välja anda loomasõbraliku kooli tunnustuse. Idee sündis asjaolust, et järjest enam on koolinoori, kes soovivad panustada loomade heaolusse ning toetada ühel või teisel moel Varjupaikade MTÜ tegevust. Usume, et koolid, kellele koduta loomade käpakäik korda läheb, väärivad tunnustust, kuna nad õpetavad lastele loomasõbralikkust ja annavad seeläbi väga suure panuse Eesti loomapidamiskultuuri arengusse. Auhinna saajaks valisime Tallinna Pae gümnaasiumi, kes paistis eriliselt silma sooviga õpetada lastele loomasõbralikku mõtteviisi juba algkoolist alates.

Pae gümnaasiumis võeti aasta jooksul huvijuhi eestvedamisel koos õpilastega ette erinevaid annetuste kogumisi, kutsuti varjupaigatöötajaid kooli

rääkima vastutustundliku loomapidamise teemal ja korraldati isegi lemmikloomapäeval, mil õpilastel oli võimalus enda loomad kooli kaasa võtta. Koolil on olemas ka oma heategevusfond, kuhu panustab terve koolipere. Huvijuht koos õpilastega käis ka varjupaigas kohapeal annetusi üle andmas ja varjupaiga eluolu ning meie hoolealustega tutvumas.

Kooli huvijuhi Anna Luige jaoks oli tunnustuse saamine väga meeldiv üllatus ja samas annab see motivatsiooni veelgi rohkem panustada. Anna sõnul on nende kooli jaoks loomade aitamine väga oluline, kuna alati tuleb aidata neid, kes on nõrgemad, kes vajavad abi ja toetust - nii inimesi kui ka loomi. Seda tunnet proovitakse õpilastes

kasvatada algkoolist alates. Koolipere jaoks on heategevus üldiselt väga olulisel kohal - koolil on olemas oma heategevuslik fond, kuhu saavad panustada kõik soovijad, seega on õpilastel arusaamine, et heategevus on elus väga tähtis.

„See paneb ka mõtlema - kas teeme piisavalt palju? Kas oleme seda auhinda väärt? Arvan, et võiksime teha rohkem. Aga just selline tunnustus annab hoogu ja motivatsiooni ka edaspidiseks tegevuseks. Meie kooli jaoks on heategevus alati olnud olulisel kohal ja katsume seda tunnet õpilastes kasvatada algkoolist alates,“ sõnas huvijuht.

Meie täname Tallinna Pae gümnaasiumit, et hoolite loomadest ja õpetate seda ka noortele!

UUS

MeatCrisp

kassitoit
nüüd ka kalaga!

- ✓ 82% värsket kala (ei sisalda liha- ega kondijahu)
- ✓ looduslikud koostisosad
- ✓ ei sisalda atraktante
- ✓ gluteenivaba teravili
- ✓ toitev ja kergesti seeditav
- ✓ optimeeritud tauriini sisaldusega

Tagab sinu steriliseeritud kassile kõik toitumisvajadused

1 Igas eluetapis

2 Arvestab erilisi vajadusi

3 Lai valik maitseid ja tekstuure

VAATA LISA

Your Pet, Our Passion.